

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА МОНОГРАФИЈУ "ЗАЈЕДНИЧКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ" аутора др Тихомира Глигорића

Рад аутора др Тихомира Глигорића под насловом "Заједничке институције Босне и Херцеговине" обухвата веома значајно подручје државног и политичког система. У сваком државном и политичком систему кључне полуге тога система су, без сумње: шеф државе, парламент, влада, али и друге за њих веома уско везане институције и организације. Аутор је то добро уочио и схватио и одредјелио се да проучава, систематизује и даје своје погледе на основне (најбитније) институције политичког система Босне и Херцеговине. Аутор полази од битне чињенице да су основне институције Босне и Херцеговине утемељене Дејтонским мировним споразумом-Анексом IV који је у ствари, Устав Босне и Херцеговине.

Затим, да је држава Босна и Херцеговина настала међународним правом, а не домаћим-државним, што је свакако њен спецификум. У таквој веома компликованој политичкој ситуацији, у којој се укрштају многобројни политички, вјерски, економски, национални, па и међународни интереси, Дејтонски устав је успоставио један посебан систем са одговарајућим сплетом институција: Парламентарна скупштина, Предсједништво, Савјет министара, Уставни суд и др. Аутор је проширио свој интерес и на неке специфичне институције, као што су Државна гранична служба и Канцеларија за ревизију финансијског пословања, да би на крају дао визију развоја Босне и Херцеговине.

Аутор са маниром доброг познаваоца дубоких друштвених промјена, како на глобалном плану друштва, тако и његовим сегментима, а посебно на државном и уставном растројству бивше Југославије, одредјелио да проучава, анализира, уопштава и формулише државно-правну проблематику новонастале државне заједнице Босне и Херцеговине и то обрадивши главне полуге - заједничке институције.

Др Глигорић је остварио постављени циљ да анализирајући положај и рад заједничких институција Босне и Херцеговине афирмише Дејтонским споразумом и уставни модел Босне и Херцеговине. Он је врло успјешно ушао у дубину и суштину надлежности и њен значај, процедуру и рад најзначајнијих институција Босне и Херцеговине.

Истакао је и методолошки објаснио односе, процедуре, комуникације и друге везе и заједнички интерес и дужности унутар сваке битне институције, али и међусобне односе и комуникације. Дакле, приближио нам је појединачне и међусобне везе и односе оних који врше власт, затим њихов удио у афирмацији државе и државне власти и однос државе (њених институција) према појединцима (грађанима).

Аутор је при оцјени рада институција Босне и Херцеговине имао у виду карактер и модел државе, њене специфичности, њен федерално-конфедерални облик и њено устројство од двије државнотворне јединице - ентитета Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине. Зато је и логичан закључак, који се може извести из рада др Глигорића да је Босна и Херцеговина са својим институцијама одржива држава и може функционисати, али само под условом да ентитети имају позитиван став према институцијама Босне и Херцеговине и да актовно и у доброј намјери обављају послове из своје надлежности.

Монографија др Глигорића спада у ред уставно-правних и политичких засада (основа) научно-истраживачког рада и промишљање активног и практичког учесника у изградњи неких институција Босне и Херцеговине (др Тихомир Глигорић је био министар у Савјету министара Босне и Херцеговине и посланик у Парламентарној скупштини).

Оквир цјелокупног рада аутора представља Устав Босне и Херцеговине, као највиши правни акт, као акт супериор који је утемељио предметне институције и њихове надлежности и смјернице за њихов рад и њихову улогу. Члан трећи Устава еnumerативно (таксативно) утврђује надлежности институција Босне и Херцеговине (односи се, углавном, на спољне послове са врло мало надлежности за унутрашња питања која је Устав дао ентитетима).

Аутор је с правом посветио највише пажње и простора институцији Предсједништва. И сам устав Босне и Херцеговине даје значајне надлежности Предсједништву као колективном шефу државе, иако је у систематици Устава прво Парламентарна скупштина, па тек онда Предсједништво. Аутор је у дијелу који се односи на Дом народа Парламентарне скупштине посветио доста пажње виталном интересу који се означава као једно од најосјетљивијих питања у многонационалној (мултиетночкој) Босни и Херцеговини.

Књига др Тихомира Глигорића је написана и уређена по савременим методолошким принципима израде (писања) научног рада и кохерентно повезано и непротивурјечно дијело. Монографија је написана лаганим и чистим језиком, научно утемељена, али и приступачна свима, што је и циљ дјела овакве врсте. Књига је не само теоријски заснована на уставу, државном праву, теорији државе и правној и политичкој теорији, већ је и веома едукативна, практично употребљива, што је чини вриједним теоријским, стручним

и практичним дјелом, и доприносом функционисању институција Босне и Херцеговине.

Појавом ове књиге научна, стручна и шира јавност добиће корисно, занимљиво и вишеструко вриједно дјело. Зато топло препоручујем да се монографија др Тихомира Глигорића "Заједничке институције Босне и Херцеговине" што прије објави.

Бања Лука, 15. априла 2002. године.